

ธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นธุรกิจรูปแบบใหม่ซึ่งแตกต่างจากธุรกิจการค้าเดิมโดยสิ้นเชิง ซึ่งธุรกรรมทางการค้าบางประเภทสามารถดำเนินการได้โดยผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต การซื้อขายสินค้าในลักษณะดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ทันทีโดยผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต เพราะเป็นสินค้าที่ไม่มีรูปร่าง เป็นเหตุให้ธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความแพร่หลายทั้งในประเทศและทั่วโลก ซึ่งในการประกอบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด ซึ่งประเทศไทยได้มีการประกาศบังคับใช้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ “พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544” เพื่อให้มีความพร้อมในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับสถานการณ์ทางกฎหมายของข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่เสริมเข้ากับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอื่น ๆ

โดยเมื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรกรณีธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สามารถพิจารณาได้ว่า บทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรยังไม่ครอบคลุมต่อการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในธุรกรรมดังกล่าว กรณีความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax Point) ตามประมวลรัษฎากร สำหรับการขายสินค้าและบริการ ผู้มีหน้าที่ในการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร อีกทั้งปัญหาในเรื่องการพิสูจน์เอกสารหลักฐานในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีข้อความอยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนปัญหาในการบริหารการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนได้เสนอแนะให้แก่ทบปญญติกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม พิจารณาแก้ไขกฎหมายโดยออกพระราชกฤษฎีกากฎกระทรวง หรือคำสั่งอธิบดีกรมสรรพากร แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร และแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนของกฎหมายลักษณะพยานที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้กรมสรรพากรสามารถบริหารจัดการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริมการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ต่อไป

Electronic commerce transactions have become a standard business method and they are completely different from traditional business transactions. Certain commercial transactions can be accomplished instantly through the Internet network, such as the sale of goods, especially intangible property. As a result, electronic commercial transactions through the Internet have become widespread throughout the country as well as globally. However, the business operators dealing with electronic commerce transactions, both corporations and individuals, are required to pay taxes as prescribed by the Revenue Code. In this connection, an Act on Electronic Commerce Transactions of B.E. 2544 has been promulgated to give support to electronic transactions. Its objective

is to give legal recognition to electronic data and to supplement the Civil and Commercial Code and other legislation.

Under the Revenue Code, the sellers of goods and services are required to pay value-added taxes. If commercial Internet transactions had the same characteristics as traditional commercial transactions, it would be easy to determine whether they constituted the sale of goods or services according to the Revenue Code. The format of some regular commercial transactions has been transformed by electronic commercial transactions through the Internet networks, especially in the area of the sale of intangible property which does not have any physical presence, such as songs, movies, computer programs or books which are downloaded from the Internet.

However, the Revenue Code does not specifically address the issue of revenues derived from transactions involving the sale of intangible property or services. Therefore, it is difficult to determine whether the revenues are from the sale of goods or services since it is difficult to find criteria in this state of affairs justifying the collection of value-added taxes under the Revenue Code. The reason is because the transactions that involve contract formulation and the delivery of the goods and services, are completed through the Internet networks. In the collection of value-added taxes, the government is required to have certain documentary evidence before any value-added tax can be collected. Such a requirement leads to the question as to whether electronic data can be used as evidence for the collection of value-added taxes and as evidence in court proceedings.

The results of this study of the question of collection of value-added taxes on electronic commerce transactions reveals that these transactions are not covered by the current provisions of the Revenue Code. Therefore, there are questions as to the use of electronic data as documentary evidence in court proceedings and the management of the collection of value-added taxes in this area. The aforementioned problems can be resolved by the issuance of a Royal Decree or ministerial regulations to amend the Revenue Code and the Civil Procedure Code to allow the use of electronic data as evidence. This in turn would allow the Revenue Department to collect the value-added taxes on electronic transactions in an effective way.